

VOLUM PRIMER

CAPÍTOL I

És una veritat universalment reconeguda que un home solter, i amb una bona fortuna, ha de necessitar una esposa.

Per poc que se sàpiga dels sentiments o de les opinions d'un home com aquest la primera vegada que es presenta en una societat concreta, aquesta veritat està tan ben ancorada en el pensament de les famílies de l'entorn, que ja el consideren propietat legítima d'una o altra de les seves filles.

–Estimat senyor Bennet –va dir un dia la senyora Bennet al seu marit–, ¿saps que finalment han llogat Netherfield Park?

El senyor Bennet no va contestar.

–Doncs sí –va continuar ella–, la senyora Long acaba d'anar-se'n i m'ho ha explicat tot.

El senyor Bennet no va fer cap comentari.

–¿No vols saber qui l'ha llogada? –va exclamar la seva esposa, amb impaciència.

–Ja que m'ho vols dir, no tinc cap objecció a saber-ho.

Amb aquesta invitació en va tenir prou.

–Doncs bé, estimat: has de saber que la senyora Long diu que Netherfield ha estat llogada per un jove molt acomodat del nord d'Anglaterra; que aquest dilluns va venir a veure la finca en una calessa tirada per quatre cavalls i que li va agradar tant que immediatament es va posar d'acord amb el senyor Morris, que pensa prendre'n possessió abans del dia de sant Miquel i que una part del servei s'instal·larà a la casa a final de la setmana vinent.

–¿Com es diu?

-Bingley.

-¿És casat o solter?

-Home... solter, estimat, no cal dir-ho! Solter i amb una gran fortuna; quatre o cinc mil lliures l'any. Tota una oportunitat per a les nostres filles!

-¿Però què hi té a veure? ¿Com les afecta, això?

-Estimat senyor Bennet -va contestar la seva dona-, mira que ets carregós, ¿eh? ¿Com pot ser que siguis tan pesat? Saps de sobres que hi penso com a futur marit d'una de les nenes.

-¿I és amb aquesta mateixa intenció que ell s'instal·la aquí?

-¿Intenció? Quins acudits! ¿Com pots pensar una cosa així? Però és molt probable que acabi enamorant-se d'una d'elles, i és per això que li hauràs de fer una visita així que arribi.

-No veig per què. Hi pots anar tu amb les noies; o les hi pots enviar totes soles, cosa que potser encara és millor, perquè ets tan guapa com qualsevol d'elles i el senyor Bingley podria preferir-te a tu.

-M'afalagues, estimat. És cert que jo també havia fet goig a la meva època, però actualment ja no crec que sigui res de l'altre món. Quan una dona té cinc filles per merèixer, ha de deixar de pensar en la seva pròpia bellesa.

-En aquests casos, sovint és difícil que a una dona li quedi gaire bellesa en què pensar.

-Molt bé, estimat, però el cas és que has d'anar a veure el senyor Bingley així que arribi al veïnat.

-Això és més del que et puc prometre, ja t'ho dic ara.

-Fes-ho per les teves filles. Pensa en el bon partit que seria per a qualsevol d'elles. Sir William i Lady Lucas estan decidits a anar-hi només per aquest motiu, perquè ja saps que ells no acostumen a visitar els nouvinguts. Hi has d'anar; creu-me, perquè, si no ho fas, nosaltres no el podrem anar a visitar.

-Ets massa escrupolosa, francament. El senyor Bingley estarà encantat de veure't, n'estic segur; i li duràs una nota de part meva per donar-li el meu ple consentiment si decidís casar-se amb qualsevol de les nostres filles; tot i que hi hauré d'afegir quatre ratlles en favor de la meva petita Lizzy.

–Desitjaria que no ho fessis, això. Lizzy no és pas millor que les altres; a més, estic segura que no és ni de bon tros tan bonica com Jane ni té el bon temperament de Lydia. Però tu sempre la prefereixes a ella.

–Cap d’elles té gran cosa que parli a favor seu –va contestar ell–; són totes tan beneïtes i ignorants com qualsevol altra noia... només que Lizzy és una mica més desperta que les seves germanes.

–Senyor Bennet, ¿com és possible que insultis d’aquesta manera les teves pròpies filles? Trobes gust a fer-me enfadar. No tens compassió dels meus pobres nervis.

–T’equivoques: em mereixen un gran respecte, els teus nervis, estimada. Som vells amics. Almenys deu fer vint anys que sento que en parles amb gran consideració.

–Ai... tu no et pots imaginar com pateixo...

–Però espero que ho superaràs, i que viuràs prou per veure com arriben al veïnat molts d’aquests joves de quatre mil lliures l’any.

–Ni que en vinguessin vint no ens servirien de res, si tu no els vols anar a veure.

–Ja pots donar-ho per fet, estimada: quan n’arribin vint, els aniré a visitar a tots.

El senyor Bennet era una barreja tan peculiar d’agudesia i d’humor sarcàstic, de discreció i de capricis, que ni els vint-i-tres anys de matrimoni havien estat suficients perquè la seva esposa li sabés entendre el caràcter. La naturalesa d’ella, en canvi, era menys difícil de copsar. Era una dona de poques llums, amb una educació escassa i un caràcter insegur. Quan se sentia insatisfeta, s’imaginava que estava nerviosa. El desideratium de la seva vida era casar les filles; el seu esbarjo, anar de visita i fer safareig.

CAPÍTOL II

El senyor Bennet va ser dels primers a anar-se a presentar al senyor Bingley. Sempre havia tingut la intenció de fer-li una visita, si bé a la seva esposa sempre li va assegurar que no hi aniria i, fins al vespre

després d'haver-hi anat, ella no en va saber res. Va ser aleshores que es va descobrir, i de la manera següent.

Mentre observava com la seva segona filla es dedicava a adornar un barret, la va abordar de cop i volta:

–Espero que al senyor Bingley li agradi Lizzy.

–No tenim possibilitats de saber què és el que li agrada al senyor Bingley –va dir la mare, ressentida–, perquè no anirem a visitar-lo.

–Però no oblidi, mamà –va dir Elizabeth–, que el veurem a les festes, i que la senyora Long ens ha promès que ens el presentaria.

–No crec pas que ho faci, la senyora Long. Ella té dues nebodes. És una dona egoista i hipòcrita, i no en tinc cap bon concepte.

–Jo tampoc –va dir el senyor Bennet–; i m'alegro de saber que no comptes que et faci aquest favor.

La senyora Bennet no es va dignar a contestar; però, incapaç de contenir-se, es va posar a renyar una de les filles.

–¿Vols parar de tossir d'aquesta manera, Kitty? Per l'amor de Déu! Tingues pietat dels meus nervis. Me'ls destrosses.

–Kitty no és gens discreta, a l'hora de tossir –va dir el seu pare–; sempre ho fa en els moments més inoportuns.

–No tusso per divertir-me –va contestar Kitty, amb males maneres.

–¿Quan és el teu pròxim ball, Lizzy?

–De demà en quinze.

–Ai, tens raó! –es va lamentar la seva mare–. I la senyora Long no torna fins al dia abans, i li serà impossible presentar-nos-el perquè ella encara no l'haurà conegut.

–Així, estimada, pots avançar-te a la teva amiga i ser tu qui li presenti el senyor Bingley.

–Impossible, senyor Bennet, això és impossible, ja que tampoc el conec jo; ¿per què et burles tant de mi?

–Honoro la teva prudència. Una coneixença de quinze dies és ben poca cosa. No es pot saber com és realment un home al cap de dues setmanes de conèixer-lo, però si no ens arrisquem nosaltres ho farà algú altre; al capdavall, la senyora Long i les seves nebodes bé deuran provar sort, si poden; i, com que ella, si tu declines la missió, s'ho prendrà com un acte d'amabilitat, me n'encarregaré jo mateix.

Les noies es van quedar mirant el seu pare. La senyora Bennet es va limitar a dir: «Bestieses! Bestieses!»

–¿Quin és el significat d'aquesta emfàtica exclamació? –va preguntar ell–. ¿Consideres que les fórmules de presentació i la importància que se'ls atribueix són bestieses? En aquest punt no puc estar d'acord amb tu. ¿Què hi dius, Mary? Sé que ets una noia que reflexiona profundament, i que llegeixes grans llibres i en fas resums.

Mary hauria volgut dir alguna cosa intel·ligent, però no se li acudia res.

–Mentre Mary es reordena les idees –va continuar–, tornem al senyor Bingley.

–N'estic tipa, del senyor Bingley! –va dir la seva esposa.

–Doncs sí que em sap greu; però si és així, ¿per què no m'ho deies abans? Si ho hagués sabut aquest matí, segur que no hi hauria anat. Quina llàstima... però, com que la visita ara ja està feta, no podem evitar de conèixer-lo.

L'estupefacció de les dames va ser justament l'esperada; la de la senyora Bennet possiblement va superar tota la resta, si bé, quan van remetre les primeres manifestacions esvalotades d'alegria, va començar a dir que era el que s'havia imaginat des del primer moment.

–Que bo que ets, estimat senyor Bennet!... Ja sabia que al final aconseguiria convence't. Estava segura que estimaves massa les teves filles per desaprofitar una ocasió com aquesta. Però que contenta que estic! I a més, quina broma més bona: hi has anat aquest matí i no n'havies dit ni una sola paraula!

–Ara ja pots tossir tant com vulguis, Kitty –va dir el senyor Bennet; i mentre deia això, va sortir de la sala, cansat dels arravataments de la seva dona.

–Quin pare més excel·lent que teniu, nenes! –va dir ella, un cop ell va haver tancat la porta–. No sé pas com ho fareu per compensar-li aquesta amabilitat; ni jo tampoc, de fet. A la nostra edat us asseguro que no és agradable anar fent coneixences cada dia, però per vosaltres faria qualsevol cosa. Lydia, filla: encara que siguis la petita, m'inclino a pensar que el senyor Bingley ballarà amb tu al pròxim ball.

–Ah!, no em fa gens de por –va dir Lydia, rotundament–; perquè, encara que sigui la petita, sóc la més alta.

La resta de la nit la van passar fent conjectures sobre quant trigaria el senyor Bingley a tornar-los la visita i decidint quan el convidarien a sopar.

CAPÍTOL III

Però tot el que la senyora Bennet, amb l'ajuda de les seves cinc filles, va poder preguntar sobre la qüestió no va ser suficient per obtenir del seu marit una descripció satisfactòria del senyor Bingley. El van atacar de diferents maneres: amb preguntes directes, amb suposicions enginyoses i amb conjectures aventurades; però ell va eludir l'habilitat de totes elles, i al final es van veure obligades a acceptar la informació de segona mà de la seva veïna Lady Lucas. La presentació que en va fer va ser molt favorable. Sir William n'havia quedat encantat. Era molt jove, increïblement atractiu, extremament agradable i, per si això no fos prou, tenia pensat assistir a la festa següent acompanyat d'un nombrós grup d'amics. Què més volien! Ser aficionat al ball ja era un primer pas per enamorar-se, i es van alimentar les esperances més vives de conquistar el cor del senyor Bingley.

–Només que veiés una de les meves filles feliçment instal·lada a Netherfield –va dir la senyora Bennet al seu marit– i que les altres fessin un bon casament, ja em donaria per satisfeta.

Al cap d'uns quants dies, el senyor Bingley va tornar la visita al senyor Bennet i es va estar uns deu minuts amb ell a la biblioteca. Havia concebut esperances que li permetessin veure les noies, de la bellesa de les quals havia sentit a parlar molt, però només va veure el pare. Elles, en canvi, podríem dir que van ser més afortunades, perquè, des d'una finestra del pis de dalt, van tenir l'avantatge de constatar que el senyor Bingley duia un abric blau i muntava un cavall negre.

Aviat li va ser enviada una invitació a sopar; i quan la senyora Bennet ja havia decidit els plats que faria per avalar la seva fama de bona mestressa de casa, va arribar una resposta que ho posposava tot. L'endemà

el senyor Bingley havia de ser a Londres i, per tant, es veia en la impossibilitat d'acceptar l'honor de la invitació, etcètera, etcètera. La senyora Bennet es va quedar bastant desconcertada. No podia imaginar-se quines obligacions el podien reclamar a la ciutat al cap de tan poc temps d'haver arribat a Hertfordshire, i va començar a témer que pogués estar sempre voleiant d'un lloc a un altre i no s'acabés d'instal·lar del tot a Netherfield, com era el seu deure. Lady Lucas va apaivagar les seves pors concebent la idea que hagués anat a Londres amb l'objectiu de reunir un bon grup d'amics per al ball, i al cap de poc ja es difonia la notícia que s'esperava que el senyor Bingley anés al ball en companyia de dotze dames i set senyors. Les noies van lamentar una assistència tan elevada de dames, però el dia abans de la festa es van consolar en saber que, en lloc de dotze, n'havia dut només sis: les seves cinc germanes i una cosina. I, quan la comitiva va entrar a la sala de ball, va resultar que al final només eren cinc persones: el senyor Bingley, dues germanes seves, el marit de la germana gran i un altre jove.

El senyor Bingley era un home atractiu i distingit; tenia una presència afable i unes maneres desimboltes, sense afectació. Les seves germanes eren ben plantades, posseïen un aire elegant. El senyor Hurst, el seu cunyat, era senzillament distingit, però el seu amic el senyor Darcy aviat va captar l'atenció dels assistents per la seva alçada i el seu físic esvelt, els seus trets perfectes, la noblesa de la seva planta...; i la informació que circulava en boca de tots al cap de cinc minuts d'haver entrat era que tenia una renda de deu mil lliures anuals. Els senyors el van definir com un home de bona figura; les senyores van afirmar que era molt més atractiu que el senyor Bingley, i va ser objecte d'una gran admiració durant la primera meitat de la vetllada fins que el seu capteniment va provocar una indignació tan gran que va entelar la seva popularitat: es va descobrir que era un home orgullós, que es considerava superior a tots els altres i que res no el divertia; i totes les seves extenses possessions a Derbyshire no li van bastar per fer oblidar el seu caràcter sever i desagradable, que no tenia punt de comparació amb el del seu amic.

Al cap de poc, el senyor Bingley ja havia fet coneixença amb les persones principals de la sala; era alegre i extravertit, va ballar tots els

balls, es va lamentar que la festa acabés tan d'hora i va comentar d'organitzar-ne una ell a Netherfield. Unes qualitats tan afables ja parlen per si soles. Quin contrast, entre ell i el seu amic! El senyor Darcy només va ballar una vegada amb la senyora Hurst i una amb la senyoreta Bingley, es va negar que el presentessin a cap altra dama i va passar la resta de la nit passejant-se per la sala i parlant de tant en tant amb algú del seu mateix grup. No hi havia cap dubte sobre el seu caràcter: era l'home més orgullós i detestable del món, i tothom esperava que no tornés mai més. Entre els que es mostraven més hostils amb ell, hi havia la senyora Bennet: la desaprovació que mostrava per la seva actitud en general s'accentuava amb un ressentiment personal perquè el senyor Darcy havia desatès una de les seves filles.

Elizabeth Bennet s'havia vist obligada, per l'escassetesa d'homes, a estar-se asseguda dos balls; i durant part d'aquesta estona havia tingut el senyor Darcy prou a prop per sentir la conversa que mantenia amb el senyor Bingley, el qual havia deixat el ball durant uns quants minuts per convèncer el seu amic que s'hi afegís.

–Au va, Darcy –li va dir–. Et vull veure ballar. No suporto veure't aquí dret, i tan estúpidament sol. Val més que ballis.

–No ho faré pas. Saps que detesto el ball, si no és que conec molt bé la parella amb qui ballo. En una festa com aquesta seria insuportable. Les teves germanes estan compromeses, i no hi ha cap altra dona a la sala amb qui pogués ballar sense que això em representés un càstig.

–Per res del món voldria ser tan primmirat com tu! –va exclamar Bingley–. Pel meu honor que mai havia conegut unes noies tan encantadores com les d'aquesta vetllada, i n'hi ha algunes que, francament, són d'una bellesa ben poc habitual.

–Tu balles amb l'única noia bonica de la sala –va dir el senyor Darcy, tot mirant la més gran de les Bennet.

–Ah! És la criatura més preciosa que he conegut mai! Però una de les seves germanes, que està asseguda just darrere teu, és molt bonica, i gosaria dir que molt agradable. Deixa'm demanar a la meva parella que te la presenti.

–¿A qui et refereixes? –va dir Darcy; i, girant-se, va mirar un moment Elizabeth fins que ella se'n va adonar. Llavors, ell va desviar els ulls

i, fredament, va dir: «Sí, és passable... però no és prou bonica perquè m'atregui; i ara mateix no tinc humor per prestar atenció a les noies que els altres homes desestimen. Val més que tornis amb la teva parella i et deixis captivar pels seus somriures, perquè, amb mi, perds el temps.»

El senyor Bingley va seguir el seu consell. El senyor Darcy se'n va anar, i els sentiments que va despertar en Elizabeth no eren precisament cordials. Ella, però, va explicar l'anècdota a les seves amistats amb força bon humor, perquè tenia un temperament alegre i qualsevol cosa ridícula la divertia.

La vetllada, al final, va resultar agradable per a tota la família. La senyora Bennet havia vist que la seva filla gran era admirada pel grup de Netherfield. El senyor Bingley havia ballat amb ella dues vegades i això no havia passat desapercebut a les germanes d'ell. Jane estava tan contenta com la seva mare, si bé d'una manera més distesa. Elizabeth experimentava el plaer de Jane. Mary havia sentit com la senyoreta Bingley deia que era la noia amb més talent de tot el veïnat, i Catherine i Lydia havien tingut sort de no quedar-se en cap moment sense ballador, que era tot el que fins aleshores havien après que importava en un ball. És per tot això que van tornar de bon humor a Longbourn, el poble on vivien i del qual eren els habitants més importants. El senyor Bennet encara estava llevat. Amb un llibre a la mà perdia la noció del temps, i, en aquesta ocasió, sentia molta curiositat per saber com havia anat la nit que havia suscitat unes expectatives tan esplèndides. Havia arribat a esperar que les opinions de la seva esposa sobre el nouvingut resultessin decebudes, però aviat va entendre que hauria d'escoltar una versió de la història ben diferent.

–Oh!, estimat senyor Bennet! –va dir ella, en entrar a la sala–. Quina vetllada més deliciosa que hem tingut. El ball ha estat excel·lent. M'hauria agradat que hi fossis. Jane ha estat tan admirada que te'n faries creus. Tothom parlava del seu atractiu; el senyor Bingley l'ha trobada molt bonica i hi ha ballat dues vegades. Fixa't: hi ha ballat dues vegades, i és l'única de la sala a qui ha tret a ballar una segona vegada. Primer ho ha demanat a la senyoreta Lucas. M'he sentit molt humiliada de veure'l ballar amb ella, però el cas és que no li ha demostrat cap admiració: ¿qui pot sentir-ne cap per aquesta noia?... i, en canvi, sí que se l'ha vist molt

afectat quan ha vist que Jane sortia a ballar. Després ha preguntat qui era, ha fet que l'hi presentessin i li ha demanat els dos balls següents. Després ha ballat el cinquè i el sisè amb la senyoreta King, i el setè i el vuitè amb Maria Lucas, el novè i el desè un altre cop amb Jane, l'onzè i els dos següents amb Lizzy, i el *boulangier*...

–Si s'hagués compadit mínimament de mi –va exclamar el seu marit amb impaciència–, no n'hauria ballat ni la meitat, de tots aquests balls! Per l'amor de Déu, para d'enumerar-me les seves balladores. Tant de bo s'hagués torçat un turmell al primer ball!

–Oh, estimat! –va prosseguir la senyora Bennet–. Estic entusiasmada, amb aquest jove. És tan i tan atractiu!... i les seves germanes són encantadores. Mai de la vida havia vist res tan elegant com els seus vestits. Gosaria dir que les puntes del vestit de la senyora Hurst...

En aquest punt va tornar a ser interrompuda. El senyor Bennet es va negar a haver de sentir qualsevol descripció d'indumentàries. Ella, per tant, no va tenir més remei que buscar un altre tema de conversa, i va narrar, amb molta rancúnia i una certa exageració, la increïble grolleria del senyor Darcy.

–Però et puc assegurar –va afegir– que Lizzy no es perd res si no ha estat sant de la seva devoció, perquè no hi ha home més esquerp i més antipàtic. Té una supèrbia i una vanitat tan grans que no hi ha qui pugui suportar-ho. Caminava d'una banda a l'altra pensant-se qui sap què! Ni tan sols és prou guapo perquè valgui la pena ballar-hi! Tant de bo haguessis vingut, estimat, i així li hauries pogut clavar una de les teves indirectes. Com el detesto, aquest home...

CAPÍTOL IV

Quan Jane i Elizabeth es van quedar soles, la primera, que s'havia mostrat prudent a l'hora d'elogiar el senyor Bingley, va confiar a la seva germana l'admiració que sentia per ell.

–És ben bé tal com ha de ser un jove –va dir–: assenyat, alegre, vital... no havia vist mai un caràcter tan animat!... Aquesta desimboltura, aquesta educació tan exquisida!

–I a més a més, és guapo –va dir Elizabeth–; una altra qualitat que tots els joves haurien de tenir, sempre que fos possible. Això acaba d’arrodonir el seu atractiu.

–M’ha afalagat molt que m’hagi demanat per ballar una segona vegada. No m’esperava aquest compliment.

–¿Ah no? Doncs jo sí. Però aquesta és la diferència entre nosaltres dues: a tu els afalacs sempre et vénen de nou, i en canvi a mi no. És la cosa més natural del món que t’hagi demanat un segon ball! No podia evitar adonar-se que tu eres cinc vegades més bonica que qualsevol altra dona de la sala. En aquest cas no cal que ho atribueixis a la seva galanteria. La veritat és que és molt agradable, sí; i et dono permís perquè t’agradi. T’han agradat persones molt estúpides.

–Estimada Lizzy!

–És típic de tu que t’agradi la gent en general, i ho saps de sobres. No veus mai defectes en ningú. Per tu, tothom és agradable i bondadós. No t’he sentit mai a parlar malament de cap persona.

–No m’agrada precipitar-me a l’hora de censurar algú; però sempre dic el que penso.

–Ja ho sé; i el gran misteri és això precisament: que amb el teu sentit comú, puguis ser tan autènticament cega davant les bogeries i estupideses dels altres! La falta de naturalitat en la franquesa és bastant comuna, es troba a tot arreu. Però ser càndid sense ostentar-ne ni proposar-s’ho –prendre els aspectes bons de tothom i fins i tot millorar-los, i no fixar-se en els aspectes dolents– és ben bé exclusiva teva. Així, ¿dius que també t’agraden les germanes d’aquest home? La seva conducta no s’assembla pas a la d’ell.

–No, això és veritat; almenys d’entrada. Però, si hi parles, són unes noies encantadores. La senyoreta Bingley anirà a viure amb el seu germà i s’ocuparà de la casa; i, o m’equivoco de mig a mig, o descobrirem una veïna encantadora.

Elizabeth escoltava en silenci, però no va quedar convençuda: el comportament de les noies a la festa no havia estat precisament el més adequat per despertar les simpaties generals; i, com que tenia una capacitat d’observació més aguda i un caràcter menys flexible que la seva germana, a més de no ser gens propensa a deixar-se influir per les aten-

cions que li poguessin dedicar, estava molt poc predisposada a aprovar l'actitud de les germanes. Eren unes autèntiques dames, això sí: no els faltava bon humor quan estaven complagudes, ni tampoc la capacitat de ser agradables quan decidien ser-ho, però eren orgullosos i supèrbies. Eren bastant boniques, havien estat educades en un dels millors col·legis de la ciutat, tenien una fortuna de vint mil lliures i el costum de gastar més del que es podien permetre, i es feien amb persones de l'alta societat; és per això que se sentien autoritzades a pensar bé d'elles mateixes i no tant dels altres. Pertanyien a una família respectable del nord d'Anglaterra; una circumstància més profundament impresa en la seva ment que no pas el fet que la fortuna del germà i la seva mateixa havien estat acumulades amb el comerç.

El senyor Bingley havia heretat una fortuna de gairebé cent mil lliures del seu pare, que havia intentat comprar una finca però no va viure prou per poder fer-ho. Ell intentava fer el mateix, i de vegades fins i tot triava el lloc on s'establiria; però, com que ara podia disposar d'una bona casa i de la llibertat de posseir una mansió, molts dels que coneixien bé el seu caràcter pacífic pensaven si no passaria la resta dels seus dies a Netherfield i deixaria la compra de terres per a la generació següent.

Les seves germanes tenien moltes ganes que acabés sent propietari d'una finca, però, com que de moment s'havia establert de lloguer, la senyoreta Bingley no veia ni de lluny cap inconvenient a presidir la seva taula, i també la senyora Hurst, que s'havia casat amb un home de més prestigi que no pas fortuna, estava molt ben disposada a considerar la casa del seu germà com la seva pròpia quan li convingués. No feia ni dos anys que el senyor Bingley era major d'edat que ja va ser temptat per una recomanació casual d'anar a veure la mansió de Netherfield. Va dedicar mitja hora a mirar-la per dins i per fora, li van agradar la situació i les sales principals, va quedar satisfet dels elogis que n'hi havia fet el propietari i va decidir llogar-la immediatament.

Entre ell i Darcy hi havia una amistat estable, tot i la gran diferència de caràcters. Bingley s'havia guanyat la simpatia de Darcy pel seu temperament distès, franc i dòcil, si bé el contrast amb el de Darcy no podia ser més gran, i aquest últim, del seu propi caràcter, no en

semblava pas insatisfet. Bingley confiava plenament en la força dels sentiments del seu amic, i tenia una elevada opinió del seu criteri. Intel·lectualment, Darcy era superior. No és pas que Bingley no fos intel·ligent, sinó que Darcy era més dotat. Era altiu, reservat i primmirat alhora, i les seves maneres, tot i que era ben educat, no el feien gens atractiu. En aquest sentit, el seu amic l'avantatjava de llarg. Bingley segur que queia bé, anés on anés; Darcy, en canvi, no feia altra cosa que resultar ofensiu.

Els comentaris que feien del ball de Meryton eren bastant significatius. Bingley no havia conegut mai persones més simpàtiques ni noies més boniques; tothom l'havia tractat amb amabilitat i atenció; no hi havia hagut ni formalitats ni encarcament, i aviat es va sentir a gust amb tots els assistents; i, pel que fa a la senyoreta Bennet, no es podia imaginar una criatura més angelical i més bonica que ella. Darcy, en canvi, havia vist una desfilada de persones entre les quals la bellesa escassejava i on no hi havia elegància; no havia sentit el més mínim interès per ningú dels presents, ni tampoc havia rebut cap atenció ni cap compensació agradable. Reconeixia que la senyoreta Bennet era atractiva, però somreia massa.

La senyora Hurst i la seva germana van admetre que en això tenia raó, però, amb tot, l'admiraven i els agradava, i van declarar que era una noia encantadora i que no els importaria gens conèixer-la més a fons. Així, doncs, la senyoreta Bennet va quedar catalogada com a encantadora, i el germà d'elles, amb aquest elogi, es va sentir autoritzat a pensar-ne el que volgués.

CAPÍTOL V

No gaire lluny de Longbourn vivia una família amb la qual els Bennet tenien uns llaços molt estrets. Sir William Lucas s'havia dedicat al comerç a Meryton, on havia fet una fortuna discreta i havia ascendit als honors de cavaller gràcies a una petició que havia adreçat al rei durant el temps en què havia ocupat l'alcaldia. Possiblement, aquella

distinció li havia fet agafar massa fums: l'havia fet avorrir el seu ofici i el fet de viure en una població amb mercat i, abandonant l'un i l'altra, es va traslladar amb la seva família a una casa situada a una milla de Meryton, la qual en aquell temps va passar a anomenar-se Lucas Lodge,¹ i on podia dedicar-se a complaure's en la pròpia importància i, deslliurat dels deures laborals, a ocupar-se exclusivament de cultivar unes bones relacions amb tothom. Encara que estigués entusiasmada amb el seu rang, no s'havia tornat desdenyós: al contrari, era atent amb tothom. De naturalesa inofensiva, simpàtica i amable, la seva presentació a la cort reial l'havia fet tornar cortès.

Lady Lucas era una dona de molt bona pasta, no prou intel·ligent per poder ser una veïna valuosa de la senyora Bennet. Tenien uns quants fills. La més gran, una noia assenyada i intel·ligent, tenia uns vint-i-set anys i era íntima amiga d'Elizabeth.

Que les noies Lucas i les noies Bennet es trobessin per parlar del ball era absolutament necessari; i, el matí després de la festa, les Lucas van anar a Longbourn a intercanviar impressions.

–Vas començar bé la vetllada, Charlotte –va dir la senyora Bennet a la senyoreta Lucas, amb una educada contenció–. Vas ser la primera a ser escollida pel senyor Bingley.

–Sí, però va semblar que li agradés més la segona balladora.

–Ah... et refereixes a Jane, suposo, perquè hi va ballar dues vegades. Sí, per descomptat: semblava que sí, que l'admirés... de fet, m'inclino a creure que era així... me n'han dit alguna cosa, però no recordo exactament què... alguna cosa sobre el senyor Robinson.

–¿Potser es refereix a la conversa que no vaig poder evitar de sentir entre ell i el senyor Robinson? ¿Que no n'hi havia parlat, ja? El senyor Robinson va preguntar al senyor Bingley si li agradaven les nostres festes a Meryton, i si no creia que hi havia dames molt boniques a la sala, i que quina considerava que era la més bonica. I ell li va contestar immediatament l'última pregunta: «Ah, la gran de les Bennet, sens dubte. Tothom hi estaria d'acord.»

1. *Lodge* designa un pavelló d'entrada a una finca i que es fa servir de residència. (*N. de la t.*)

–Caram! Veig que la cosa estava bastant decidida... sembla com si... però, no obstant, tot plegat pot acabar en fum.

–El que vaig sentir jo, Eliza, tenia més a veure amb el que parlem que no pas el que vas sentir tu –va dir Charlotte–. El senyor Darcy no mereix ser escoltat, i en canvi el seu amic sí, ¿oi? Que li diguin que és només «passable»!

–Et demano que no influeixis en Lizzy perquè se senti ofesa per aquest mal tracte: és un home tan desagradable que seria una autèntica desgràcia caure-li bé. Ahir a la nit, la senyora Long em va dir que es va estar assegut al seu costat durant mitja hora i no va obrir la boca.

–¿N'estàs segura, mare?... ¿No exageres una mica? –va dir Jane–. Jo mateixa vaig veure que el senyor Darcy hi parlava.

–Sí, perquè al final la senyora Long va preguntar-li què en pensava de Netherfield, i ell no va poder eludir contestar-la; però, segons ella, va semblar que s'enfadava per haver-li preguntat allò.

–La senyoreta Bingley em va dir –va continuar Jane– que ell no parla mai gaire si no és que està amb els seus amics íntims. Amb ells sí que és increïblement simpàtic.

–No em crec ni una sola paraula, filla. Si fos tan agradable, hauria parlat amb la senyora Long. Però em sembla que sé per què va anar així: tothom diu que el consumeix l'orgull, i jo diria que va sentir que la senyora Long no té cap carruatge i que havia anat al ball en una calessa de lloguer.

–M'és igual, que no parlés amb la senyora Long –va dir la senyoreta Lucas–; però m'hauria agradat que ballés amb Eliza.

–Jo, si fos tu, Lizzy –va dir la seva mare–, un altre dia no hi ballaria, amb aquest home.

–Mamà, crec que li puc prometre amb tota seguretat que no hi ballaré mai.

–A mi –va dir la senyoreta Lucas–, el seu orgull no m'ofèn tant com normalment ofèn l'orgull, perquè té una excusa. No és gens estrany que un jove tan atractiu, amb una família, amb una fortuna i amb tot al seu favor, tingui una opinió elevada de si mateix. Gairebé diria que té tot el dret a ser orgullós.

–Això és ben cert –va contestar Elizabeth–, i no em costaria gaire d’oblidar el seu orgull si no hagués humiliat el meu.

–L’orgull –va observar Mary, que es complaïa en la solidesa de les seves reflexions– és un defecte molt comú, em sembla a mi. Per tot el que he llegit, estic convençuda que és tan comú que la naturalesa humana hi és molt propensa, i que són molt pocs els que no alimenten un sentiment d’autocomplaença sobre la base d’una qualitat qualsevol, real o imaginària. La vanitat i l’orgull són coses diferents, per bé que sovint aquests mots es fan servir com a sinònims. Es pot ser orgullós sense ser vanitós. L’orgull està més relacionat amb l’opinió que tenim de nosaltres mateixos; la vanitat, en canvi, té més a veure amb el que els altres pensen de nosaltres.

–A mi, si fos tan ric com el senyor Darcy –va anunciar un jove Lucas, que era allà acompanyant les seves germanes–, no m’importaria ser orgullós. Tindria una canilla de gossos guineuers i cada dia em beuria una ampolla de vi.

–Doncs beuries molt més del que és degut –va dir la senyora Bennet–; i, si jo et veiés fer una cosa així, et prendria l’ampolla immediatament.

El noi va replicar que faria molt mal fet; ella va continuar assegurant que ho faria, i la discussió no va acabar fins que no es va posar fi a la visita.

CAPÍTOL VI

Les dames de Longbourn aviat van anar a visitar les de Netherfield, i la visita se’ls va retornar com és degut. Les maneres agradables de la senyoreta Bennet es van guanyar la benvolença de la senyora Hurst i de la senyoreta Bingley; i, si bé la mare era considerada insuportable i amb les filles petites no valia la pena ni parlar-hi, es va expressar el desig d’aprofundir la relació amb les dues germanes grans. Jane va rebre aquesta atenció amb gran plaer, però Elizabeth continuava veient una altivesa en la manera que tenien de tractar la gent, de la qual gairebé ni

se n'escapava la seva germana, i no aconseguia trobar-les simpàtiques, tot i que valorava la seva amabilitat amb Jane; una amabilitat que, probablement, provenia de l'admiració del germà. Que ell l'admirava era evident cada vegada que es trobaven, com també era evident per a ella que Jane cedia a la inclinació que havia començat a experimentar per ell des del primer moment, i anava camí d'enamorar-se'n de debò; de totes maneres, pensava amb satisfacció que probablement els altres no ho descobririen, perquè Jane unia a la profunditat dels seus sentiments un tarannà calmat i un bon humor constant que la protegien de sospites impertinents. D'això, en va parlar amb la seva amiga la senyoreta Lucas.

–És possible que, en casos com aquest –va replicar Charlotte–, sigui plaent aprofitar-se del desconeixement dels altres; de vegades, però, és un inconvenient ser tan reservat. Si una dona mostra la mateixa destresa a l'hora d'amagar els seus sentiments a qui n'és l'objecte, pot perdre l'oportunitat de conquerir-lo; i aleshores és un trist consol creure que la resta del món tampoc no en sap res. Gairebé sempre hi ha tanta gratitud o tanta vanitat, en un sentiment, que no és prudent deixar que cap faci el seu curs. Tots podem començar lliurement –tenir una lleugera preferència és del tot natural–, però n'hi ha ben pocs que tinguem la força d'ànim suficient per enamorar-nos de debò sense rebre cap estímul. En nou de cada deu casos, una dona faria bé de mostrar més afecte del que realment sent. No hi ha cap dubte que a Bingley li agrada la teva germana, però és possible que aquest afecte no vagi més enllà si ella no l'hi ajuda.

–Ja és el que fa, en la mesura que l'hi permet el seu temperament. Si fins i tot jo puc adonar-me de la seva estima per ell, ha de ser un home molt sapastre per no adonar-se'n.

–Recorda, Eliza, que ell no coneix el seu caràcter com el coneixes tu.

–Però, si una dona té debilitat per un home i no fa res per amagar-ho, ell bé se n'ha d'adonar per força.

–Potser sí, sempre que la vegi prou sovint. Però, encara que Bingley i Jane es trobin amb una certa freqüència, mai no passen gaires hores junts i, tenint en compte que sempre es veuen en presència de moltes

persones i molt diverses, és impossible que es puguin passar tota l'estona conversant. És per això que Jane hauria d'aprofitar tots els moments per captar la seva atenció. Quan ja el tingui segur, disposarà de tot el temps que vulgui per enamorar-se'n com li plagui.

–El teu pla és bo –va contestar Elizabeth– quan no hi ha altre objectiu que el de fer un bon matrimoni; i si jo decidís trobar un marit ric, o senzillament un marit, crec que seguiria el teu pla. Ara com ara, però, Jane no pot estar segura de la profunditat dels seus propis sentiments ni de la seva raó de ser. Només fa quinze dies que el coneix. Hi va ballar quatre vegades a Meryton; el va veure un matí a casa d'ell i des d'aleshores hi ha sopat quatre vegades. No és suficient perquè conegui el caràcter del senyor Bingley.

–No: tal com ho presentes, no. Si s'hagués limitat a *sopar* amb ell, segurament només hauria descobert si tenia gana o no; però has de pensar que també han passat quatre vetllades junts, i quatre vetllades no és pas poc.

–Sí, aquestes quatre vetllades els han servit per determinar que tots dos prefereixen el vint-i-u al comerç;² però, pel que fa a altres característiques destacades, no m'imagino que hi hagi hagut grans revelacions.

–Doncs jo –va dir Charlotte–, desitjo de tot cor que Jane sigui afortunada; i, si s'hi hagués de casar demà mateix, pensaria que té tantes possibilitats de ser feliç com les que tindria si s'hagués passat dotze mesos estudiant el seu caràcter. La felicitat en el matrimoni és ben bé una qüestió de sort. Si cada membre de la parella coneix perfectament el caràcter de l'altre, o fins i tot si hi ha una afinitat d'entrada, això no és cap garantia de felicitat. Continuaran creixent cadascú per la seva banda i seran prou diferents per tenir la seva dosi de disgustos, i més val conèixer tan poc com sigui possible els defectes de la persona amb qui hauràs de passar la resta de la vida.

–Em fas gràcia, Charlotte... però això que dius no és raonable. Ho saps perfectament, i tu mateixa no hi actuaries mai, així.

2. El vint-i-u i el comerç són dos jocs de cartes. El primer va tenir molt èxit a l'Europa del XVIII. (N. de la t.)

Ocupada com estava observant les atencions del senyor Bingley envers la seva germana, Elizabeth era lluny de sospitar que ella mateixa havia esdevingut objecte d'interès als ulls de l'amic del senyor Bingley. Al principi, el senyor Darcy amb prou feines havia reconegut que fos bonica; al ball l'havia observada sense cap admiració, i quan es van tornar a veure, se la va mirar només per trobar-li defectes. Ara bé: així que va quedar clar, tant per a ell com per als seus amics, que en la seva fesomia escassejaven els atractius, va començar a descobrir una intel·ligència poc comuna en l'expressió dels seus ulls foscos. A aquest descobriment se n'hi van afegir d'altres, igualment humiliants. Tot i que, amb el seu ull crític, havia detectat en les seves formes més d'un defecte de simetria, es va veure obligat a reconèixer que la seva figura era esvelta i agraciada; i, si bé les seves maneres no eren les de l'alta societat, es va quedar corprès de la fàcil desimboltura que mostraven. De tot això, Elizabeth no en sabia res; per a ella el senyor Darcy només era l'home que s'havia fet antipàtic a tothom, i que no l'havia considerat prou atractiva per treure-la a ballar.

Ell va començar a voler saber-ne més coses i, com a pas previ per poder parlar amb ella, va entrar a formar part de les converses que mantenia amb els altres. D'aquesta manera va aconseguir atreure l'atenció d'Elizabeth. Això tenia lloc a casa de Sir William Lucas, on s'havia reunit una gran quantitat de gent.

–¿Què deu pretendre, el senyor Darcy –va dir a Charlotte–, escoltant la meva conversa amb el coronel Forster?

–Aquesta pregunta només te la pot contestar el senyor Darcy.

–Però, si torna a fer-ho, no podré evitar de fer-li saber que he entès on vol arribar. Té una mirada molt sarcàstica, i si no començo a ser impertinent jo mateixa, aviat acabaré tenint-li por.

Poc després el senyor Darcy se'ls acostava, i, si bé no semblava que tingués cap intenció de parlar, la senyoreta Lucas va desafiar la seva amiga mencionant aquell tema en presència d'ell; Elizabeth va recollir el repte immediatament i, girant-se cap a ell, va dir:

–¿No creu, senyor Darcy, que m'he expressat raonablement bé quan ara fa poc he provocat el coronel Forster perquè organitzés un ball a Meryton?

–I amb una gran energia, sí; però aquest és un tema que sempre fa tornar enèrgiques les dames.

–És molt sever, amb nosaltres.

–Ara toca que la provoquin a ella –va dir la senyoreta Lucas–. Vaig a obrir el piano, Eliza, i no cal que et digui què has de fer.

–Doncs quina amiga que tinc, que sempre vol que toqui i canti davant de tothom!... Si la meva vanitat hagués seguit el camí de la música, la teva ajuda hauria estat inapreciable; tal com són les coses, en canvi, més valdria que no m'assegués davant dels que estan habituats a escoltar els millors intèrprets. –Però, com que la senyoreta Lucas insistia, va afegir: –D'acord: si ho haig de fer, ho faig. –I, fent una ullada al senyor Darcy, va dir:– Hi ha un vell proverbi, que tots els presents deuen conèixer, i que diu: «Guarda't la respiració per refredar la sopa», i jo em guardaré la meva per entonar la cançó.

La seva interpretació va ser agradable, però no pas magistral. Al cap d'un parell de cançons, i abans que pogués atendre les súpliques dels que li demanaven un bis, va ser substituïda amb entusiasme per la seva germana Mary, la qual, essent com era l'única de la família que no tenia cap dot natural, i havent treballat de valent per adquirir coneixements i habilitats, sempre estava impacient per fer-ne ostentació.

Mary no tenia talent ni gust; i, si bé la vanitat l'havia fet aplicada, també li havia donat un aire pedant i unes maneres afectades que haurien fet un mal favor a un grau d'excel·lència superior al que ella havia assolit. Elizabeth, desimbolta i senzilla, havia delectat els oients molt més que no pas la seva germana, tot i no haver tocat ni la meitat de bé; però, al final d'un llarg concert, Mary va estar contenta de recollir elogis i agraïments per una sèrie d'àries escoceses i irlandeses que li havien demanat les seves germanes més petites, les quals, amb alguns dels Lucas i dos o tres oficials, es van posar a ballar animadament al fons de la sala.

El senyor Darcy, dret a prop d'ells, s'aguantava en silenci la indignació per la manera com passaven la nit, que exclouïa qualsevol conversa, i estava massa absort en els seus pensaments per adonar-se que Sir William Lucas era al seu costat, fins al moment en què aquest últim va dir: